

TOIMINTASUUNNITELMA

2008

Hyväksytty syyskokouksessa 14.11.2007

Toimintavuosi on liiton seitsemäs. Talouden positiivinen vire on jatkunut yllättävän pitkään ja näkymät vuodelle 2008 ovat edelleen myönteiset. Rakentaminen jatkuu vilkkaana.

1. Uusi TES-neuvottelukierros vuoden vaihteessa

Nykyinen vuoden mittainen LVI-toimialan työntekijöitä koskeva työehtosopimus päättyy 29.2.2008. LVI-sopimus päättyy nyt samaan aikaan kuin muut rakentamisen sopimukset.

Kesän ja syksyn 2007 aikana solmitut ja solmittavat sopimukset antavat selkeän kuvan siitä, minkälaisia palkkavaatimuksia rakentajat tulevat kevättalvella 2008 esittämään.

Toimihenkilösopimuksen pituus ratkeaa syksyn 2007 neuvotteluissa.

2. LVI-ala on nuorison suosiossa

LVI-alan vahva asema eräänä ammatillisten oppilaitosten suosituimmista opintosuunnista jatkui vuoden 2007 yhteishaussa. Runsasta tuhatta aloituspaikkaa tavoitteli reilut 2000 ensisijaishakijaa ja kaikkiaan hakijoita oli yli 8300. Hakijamäärät ovat vuosikymmenessä lähes kymmenkertaistuneet. Monin paikoin

onkin helpompi päästä lukioon kuin opiskelemaan putkiasentajaksi.

Asennuksen työnjohtotehtävistä siirtyy eläkkeelle vuosittain noin 50 ammattilaista. Valmistuvien määrä ei ole riittänyt korvaamaan poistumaa.

Syksyllä 2007 alkanut uusi LVI-alan työnjohtajakoulutus tuo muutaman vuoden kuluttua helpotusta toimihenkilöpulaan. Myös tämä LVI-mestarikoulutus kiinnosti nuoria; opiskelupaikka kohti oli yli neljä ensisijaishakijaa. Alan toive onkin, että jatkossa aloituspaikkoja lisätään.

3. Rakennusalan yhteiset tavoitteet

Rakennusteollisuus RT:n piirissä seurataan Vanhasen toisen hallituksen ohjelmassa olevia rakentamista koskevia toimenpiteitä ja ohjelmia. RT:n agendassa esitetään liittoyhteisön painopisteet 2-3 vuoden aikajänteellä tapahtuvalle kehittämiselle. Jäsenjärjestöjen toimintasuunnitelmissa esitetään toimiala- ja liittokohtaiset toimenpiteet siitä, miten agendan toteuttamista edistetään.

LVI-alan kannalta mielenkiintoisia valtiovoimien toimenpiteitä ovat korjausrakentamisen stra-

tegia 2007–2017 sekä eri hankkeet energiatehokkuuden parantamiseksi.

4. Talouden ja rakentamisen toimintaympäristö

Maailmantalous on vuoden 2007 aikana jatkanut nopeaa kasvuaan. Pitkään jatkunut korkeasuhdanne on tuonut epämiellyttäviä seurauksia LVI-alalle: kysyntäpaineet ovat usean vuoden ajan nostaneet raaka-aineiden ja sitä kautta materiaalien ja tarvikkeiden maailmanmarkkinahintoja. Energian ja öljyn hinnat ovat vaihdelleet, mutta kehityssuunta on ylöspäin.

Euroalueen talous on pitkän hitaan kasvun jälkeen elpynyt, merkillepantavaa on Saksan talouskasvun vahvuus.

Muihin euroalueen maihin verrattuna Suomen talouskasvu on ollut nopeaa. Korkeasuhdanne on jatkumassa aiemmin arvioitua voimakkaampana ja pidempään. Työllisyys vahvistuu nopeasti. Hinta- ja kustannuspaineet ovat lisääntyneet ja lisääntymässä.

Kesän 2007 aikana solmitut työmarkkinasopimukset ja syksyn neuvottelukierrokselle esitetyt vaatimukset viittaavat ansiotason nousun merkittävään nopeutumiseen. Uhkana on, että teollisuuden hintakilpailukyky alkaa heiketä korkeasuhdanteen loppuvaiheessa.

JS, PA, AY, JoS

14.11.2007

3 (11)

Talonrakentaminen lisääntyy vuonna 2007 5 - 6 prosenttia ja vuonna 2008 kolmisen prosenttia. Rakentamisen kasvun painopiste on vähitellen siirtymässä toimitila- ja korjausrakentamiseen. Silti uusia asuntoja aloitettaneen vuonna 2008 runsaat 30.000 kappaletta.

Rakentamisen näkymät lähivuosille ovat edelleen suotuisat: viimeaikaisesta noususta huolimatta korkotaso pysynee näillä näkymin siedettävänä, tulot kasvavat ja kuluttajien luottamus oman taloutensa suhteen on hyvä, työllisyys paranee ja muuttoliike jatkuu. Rakentamisen luottamusindikaattori alkusyksynä 2007 on lähellä historiansa korkeimpia lukemia. Tilauskanta on tavanomaista suurempi.

Pääkaupunkiseudun myymättömien asuntojen määrä on kasvanut ja uudisasuntojen rakentamista on jäädytetty. Myös suurien julkisten hankkeiden aloittamista on siirretty kustannussyihin vedoten, kuten myös joidenkin infrahankkeiden.

Vuonna 2008 talonrakennustuotantoa käynnistetään 42 miljoonaa kuutiometriä, joista asuinrakennusten osuus on 14,8 miljoonaa kuutiometriä, liike- ja toimistorakennusten 7,5 miljoonaa kuutiometriä sekä teollisuus- ja varistorakennusten 9,5 miljoonaa kuutiometriä. Ammattirakentamisen osuus on 27,4 miljoonaa kuutiometriä ja omatoimisen rakentamisen 14,6 miljoonaa kuutiometriä. Käynnisty-

västä asuntotuotannosta valtion tukemaa on vain noin 1/10.

Korjausrakentamisen myönteistä kehitystä pitää yllä rakennuskannan kasvu, sen vanheneminen ja teknisen laadun nostaminen nykytasolle. Kotitalouksien myönteinen talouskehitys siivittää pienimuotoista korjausta kuten myös lisääntynyt mielenkiinto asuntojen sisustamiseen ja kohentamiseen. Tämä näkyy myös rautakauppojen myynnissä.

Korjausrakentaminen kasvaa vuonna 2008 vähintään 3 prosenttia.

Talotekniikan volyyymi kasvaa rakentamisen yleisen kehityksen mukaisesti. Odotukset vuodelle 2008 ovat edelleen myönteisiä, korjausrakentamisen osalta hyvin myönteisiä. LVV-sektorin markkina-arvo kokoaa runsaaseen 2,2 MRD euroon eli lähes puoleen talotekniikan kokonaismarkkinoista. Ilmastointimarkkinan arvo on runsaat 500 miljoonaa euroa.

5. Liiton toiminta vuonna 2008

Toiminnan painopisteet 2008:

- Toimialan ammattilypeys
- Työturvallisuus ja työhyvinvointi
- Energiatohokkuus ja korjausrakentaminen

Muut keskeiset asiat

- LVI-asennustoimialan myönteinen näkyminen julkisuudessa ja liiton aktiivinen osallistuminen julkiseen keskusteluun

Liiton talous on vakaalla pohjalla ja jäsenmaksuperusteita vuodelle 2008 esitetään alennettaviksi viidettä vuotta peräkkäin.

YRITYSTOIMINTA-ASIAT

	Tavoite	Toimenpiteet	Arviointi
Suhdanne- ja markkinatieto	<ul style="list-style-type: none"> – Jäsensyryyksillä oikea-aikainen tieto suhdanne- ja markkinatilanteesta sekä toimintaympäristössä tapahtuvista muutoksista – Jäsensyryysten markkinoiden kasvu – Alan näkyminen julkisuudessa 	<ul style="list-style-type: none"> – Markkinoiden seuranta ja edistäminen – Toteutetaan ja julkaistaan keväällä ja syksyllä suhdanneselvitykset; tarvittaessa pikaselvityksiä – Suhdanneselvitysten julkistaminen 	<ul style="list-style-type: none"> – Yritysten aktiivisuus – Jäsensyryysten liikevaihdon kasvu – Medianäkyvyys
Lainsäädäntöön, määräykseen ja pelisääntöihin vaikuttaminen	<ul style="list-style-type: none"> – Säännöt eivät haittaa elinkeinotoimintaa, vaan luovat mahdollisuuksia uusiin markkinoihin 	<ul style="list-style-type: none"> – Tehdään tarpeellisia ehdotuksia – Annetaan lausuntoja – Vaikutetaan RT:ssä sekä RT:n/EK:n ja SY:n kautta 	<ul style="list-style-type: none"> – Muutosten toimivuus käytännössä
Terve yritystoiminta	<ul style="list-style-type: none"> – Terveen kilpailun edistäminen – Harmaan talouden pienentäminen – Tilaajien urakoitsijavalinnan tuntemisen edistäminen – RT:ssä yhteisesti hyväksytyjen pelisääntöjen ja eettisesti oikean toimintatavan vieminen yritysten toimintakulttuureihin 	<ul style="list-style-type: none"> – Urakoitsijoiden pätevyyden ja osaamisen lisääminen koulutuksella ja tiedottamisella – Alan ja viranomaisten yhteistyö – Seuranta ja epäkohtiin puuttuminen – Tilaajien informointi pätevän urakoitsijan ominaisuuksista 	<ul style="list-style-type: none"> – Kiinnostus asiaa kohtaan – Todetut tapaukset – Jäsensyryyely tilaajien toiminnasta

TYÖMARKKINA-ASIAT

	Tavoite	Toimenpiteet	Arviointi
Työehtosopimustoiminta	<ul style="list-style-type: none"> – 2008 päättyvien työntekijöiden työehtosopimusten neuvottelemisen asetetuissa rajoissa – Valmistautua mahdollisesti uusiin sopimuskierroksiin syntyvien sopimusten pituudesta riippuen – Kesken tai neuvoteltaviksi jääneiden TES-asioiden loppuunsaattaminen – Lisätä paikallista sopimista 	<ul style="list-style-type: none"> – Käydä neuvottelut asetettujen tavoitteiden pohjalta ja tehdä sopimus niiden mukaisesti – Jäsenistön näkemysten selvittäminen – Yhteisen tahtotilan luominen – Talouskehityksen arvioiminen – Palkkakehityksen arvioiminen – Yritysten tietoisuuden lisääminen paikallisen sopimisen mahdollisuuksista 	<ul style="list-style-type: none"> – Kustannusvaikutus – Työrauhan säilyminen – Jäsenten arviointi – Jäsenten kiinnostus – Yhteisen tahtotilan löytyminen – Saavutetut tes-muutokset – Itsearviointi

OSAAMINEN JA ASENNE

	Tavoite	Toimenpiteet	Arviointi
Monipuolisen osaamisen kehittäminen	<ul style="list-style-type: none"> – LVI-asennusalalle tulevan uuden työvoiman määrä ja laatu vastaa työelämän tarpeita – Jäsenyritysten nykyisen henkilöstön osaamisen kehitys 	<ul style="list-style-type: none"> – Vaikuttaminen opiskelijamäärätavoitteisiin sekä opetuksen sisältöön – Tarjotaan jäsenyrityksille koulutusta sekä yksittäisinä tapahtumina että niistä muodostuvista kokonaisuuksista – Yhteistyö oppilaitosten kanssa; vaikuttaminen paikallisesti oman oppilaitoksen opetuksen sisältöön 	<ul style="list-style-type: none"> – Hakijamäärät, valmistuneiden määrät ja työelämään sijoittuneiden määrät – Oppisopimuskoulutuksen volyymi – Toteutetut koulutustilaisuudet – Yritysedustajien määrä ja

	<ul style="list-style-type: none"> – Uuden henkilöstön rekrytointi jäsenyrityksiin – LVI-mestarikoulutuksen hyvä startti ja kevään 2008 yhteishaun onnistuminen 	<ul style="list-style-type: none"> – Nuorten työssäoppiminen, kesäharjoittelu, lopputyöt – Markkinointitoimet Metropolian ja RT:n kanssa – Omien jäsenyritysten info 	<p>toiminta oppilaitosten neuvottelukunnissa Määrä, ammattimainen ohjaus yrityksissä</p> <ul style="list-style-type: none"> – Median ja nuorten kiinnostus
Uusien / nuorten yrittäjien valmentaminen	<ul style="list-style-type: none"> – Alalle tulevat yrittäjät saavat tarpeelliset tiedot työsuhte- ja yritystoiminta-asioista 	<ul style="list-style-type: none"> – Järjestetään valmennustilaisuuksia 	<ul style="list-style-type: none"> – Tilaisuuksien määrä ja niihin osallistuneiden määrä
Työturvallisuuden edistäminen	<ul style="list-style-type: none"> – Vähentää työtapaturmia ja edistää hyvän työympäristön aikaansaamista 	<ul style="list-style-type: none"> – Järjestetään koulutusta työnjohdolle, etumiehille ja työsuojeluvaltuutetuille – Osallistutaan Telinetorstain järjestämiseen 	<ul style="list-style-type: none"> – Koulutukseen osallistuneiden määrä ja tapaturmatilastot
Työssä jaksaminen	<ul style="list-style-type: none"> – Saada yrittäjät ja yritykset ymmärtämään oman hyvinvoinnin tärkeys sekä – Uskomaan mahdollisuuksiin vaikuttaa yrittäjänä ja työntekijänä työssä jaksamiseen 	<ul style="list-style-type: none"> – Vaikutetaan myönteiseen suhtautumiseen kirjoituksin ja tapahtumissa – Korostetaan jokaisen omaa vastuuta – Annetaan vinkkejä ja esimerkkejä hyvinvoinnin ja ilmapiirin ylläpitoon 	<ul style="list-style-type: none"> – Jäsenten ja muiden palaute – Näppituntuma

VAIKUTTAMINEN JA VIESTINTÄ

	Tavoite	Toimenpiteet	Arviointi
Toimialan ammattiyhteisyys	<ul style="list-style-type: none"> - LVI-asennustoimialalla työskentelevät henkilöt ovat ylpeitä ammatinvalinnastaan - LVI-ala on arvostettu tilaajien ja suuren yleisön keskuudessa - LVI-urakoitsija on kokonaistoimittaja, joka vastaa lopputuloksesta 	<ul style="list-style-type: none"> - Sisäinen markkinointi - Ulkoinen markkinointi - Slogan: Arvosta työtäsi - muutkin arvostavat sitä 	<ul style="list-style-type: none"> - Näppituntuma - Palaute
LVI-talotekniikan tunnettuus	<ul style="list-style-type: none"> - Termin sisältö tunnetaan - Mielenkiinto alan tuotteisiin ja palveluihin kasvaa - Ala houkuttelee työ- ja yrittäjäurana 	<ul style="list-style-type: none"> - Julkaistaan lehdistötiedotteita ja järjestetään toimittajatapaamisia - Osallistutaan Next Step- ja Studiomessuihin - Raksatori-tapahtuman toteutus Finn-Build-messujen yhteydessä - Tuotetaan rekrytointiaineistoa - Sidosryhmätoiminta 	<ul style="list-style-type: none"> - Tunnettuusselvitykset - Mediaosumien määrä - Näyttelyosastojen kiinnostavuus - Alalle hakeutuvien määrä - Lausunto- ja kommenttipyyntöjen määrä
LVI-TU:n ja sen jäsenyritysten tunnettuus	<ul style="list-style-type: none"> - Kasvattaa jäsenyritysten markkinaa - Jäsenyritykset tunnettuja ja haluttuja palvelun tuottajia - LVI-TU on liittymisen ja jäsenenä pysymisen arvoinen liitto - LVI-TU koetaan asiantuntevaksi ja luotettavaksi yhteistyökumppaniksi - LVI-TU:n ilmeen tunnetuksi tekeminen 	<ul style="list-style-type: none"> - Osaavat Urakoitsijat -kirja ja nettisivut - Nettisivujen tietosisältöä laajennetaan - Nettisivujen päivitysmahdollisuus yrityksille - Nettisivujen tietosisältö ajan tasalle - Osaavaturakoitsijat.fi - Kierto-/asiantuntija-artikkelit - Jäsenyritysten markkinointi luotettavi- 	<ul style="list-style-type: none"> - Liikevaihto- ja palkkasummien kehitys/alan kehitys - Käyttäjäpalaute - Yleisön spontaani mielikuva - Järjestäytymisaste - Yhteistyökumppanien palaute - Kävijämäärät kotisivuilla

		na palveluntuottajina – Jäsenhankintatoimenpiteet – LVI-asennuksen vuosikirja	
Viranomais- ja sidosryhmäyhteydet	– Liitolla on asialliset ja toimivat yhteydet viranomaisiin ja sidosryhmiin, jotka valmistelevat ja tekevät alaa koskevia päätöksiä – Liitto on haluttu tiedonsaantipiste	– Yhteydenpito – Lobbaus – Tausta-aineistojen teko	– Vaikuttavuus – Yhteydenotot

JÄSENTOIMINTA JA PALVELUTUOTANTO

	Tavoite	Toimenpiteet	Arviointi
LVI-treffit	– Pienimuotoiset LVI-urakoitsijapäivät, ohjelmassa päivänpolttavaa asiaa ja viihtyisää yhdessäoloa	– Järjestetään syyskuussa Messukeskuksessa FinnBuildin yhteydessä yhteistyössä teollisuuden, tukkujen ja Suomen Messujen kanssa – Jäsenille avec-iltatilaisuus	– Osallistuja- ja näytteilleasettajien palaute
Jäsenhuolto ja -hankinta	– Jäsenmäärän lisääminen – Jäsenetujen lisääminen – Aktiivinen yhteydenpito jäseniin – Tiedon kulku jäsenyysasioissa sisäisesti ripeästi – Tieto helpommin pureskeltavaksi	– Tekniikan hyödyntäminen – Suorien yhteysnumeroiden markkinointi – Jäsenyyden markkinointi ja liittymislahja tai -etu – Puhelimitse ja sähköpostitse tapahtuvat kyselyt	– Jäsenten ja muiden palaute – Jäsenten tyytyväisyys – Jäsentiedot ajan tasalla jäsenrekisterissä ja OU-netissä

		– Sähköpostimarkkinointi ei-jäsenille 1-2 kertaa vuodessa	
LVI-urakoitsijaillat	<ul style="list-style-type: none"> – Jäsenten ja liiton (toimiston) yhteydenpidon tiivistäminen – Jäsenten tiedon lisääminen 	– Järjestetään noin 6 aluetilaisuutta eri puolilla Suomea	<ul style="list-style-type: none"> – Osallistujamäärä – Palaute

TEKNINEN JA TOIMINNALLINEN KEHITYMINEN

	Tavoite	Toimenpiteet	Arviointi
Korjausrakentamisen kasvuun valmistautuminen ja korjausrakentamisen strategian 2007 - 2017 hyödyntäminen jäsenten liiketoiminnassa	<ul style="list-style-type: none"> – Jäsenet tietävät tulevan korjaustarpeen ja näkevät sen liiketoimintamahdollisuutena – Jäsenet tuntevat uudet materiaalit ja menetelmät ja osaavat hyödyntää niitä toiminnassaan – Suuri yleisö kokee putkiremontin iloisena asiana – Asiakkaat osaavat ottaa kasvavan kysynnän huomioon aikatauluja suunnitellessaan 	<ul style="list-style-type: none"> – Sisäinen tiedottaminen – Tehdään kiertoartikkeleita ja järjestetään tiedotustilaisuuksia – Valmistetaan yleisöaineistoa – Yhteistyö alan muiden liittojen ja viranomaisten sekä projektien kanssa. 	<ul style="list-style-type: none"> – Jäsenten aktiivisuus – Ei-jäsenten aktiivisuus – Yleisöpalautte, mediaosumat
Pätevyyden toteaminen	<ul style="list-style-type: none"> – Kehittää oma pätevydentoteamisjärjestelmä jäsenyrityksille 	<ul style="list-style-type: none"> – Käynnistetään yhteistyö viranomaisten, Vakuutusyhtiöiden Keskusliiton ja vakuutusyhtiöiden kanssa 	<ul style="list-style-type: none"> – 2. Vuosi: saavuttaa yksimielisyys jäsenten keskuudessa järjestelmän tavoitteista ja toteutusmuodosta

Tilaaajanvastuulain edellyttämien selvitysten saaminen jäsentiedoista	<ul style="list-style-type: none"> - Liitto pystyy antamaan tilaaajanvastuulain edellyttämät tiedot tilaajille 	<ul style="list-style-type: none"> - Osaavat urakoitsijat järjestelmän kehittäminen 	<ul style="list-style-type: none"> - Todistustenantokyky jäsen-toiminnassa / palvelutoiminnassa
Eri energiavaihtoehdot mahdollistavat lämmönjakotavat	<ul style="list-style-type: none"> - Uudisrakennus- ja peruskorjauskoh-teisiin valitaan energiamuodosta riip-pumaton lämmönjakotapa - Asiakkaiden tietotason lisääminen ve-sikeskuslämmityksen joustavuudesta eri lämmitystavoille sekä energian ku-lutuksesta 	<ul style="list-style-type: none"> - Selvitetään jakotavan merkitys ener-giansäästöön, asumismukavuuteen ja energian saatavuusvarmuuteen - Vaikuttaminen tilaajiin ja rakennuttajiin 	<ul style="list-style-type: none"> - Tilastot lämmönjakotavan valinnasta
Energian säästötarpeesta aiheutuvan liiketoimintamahdollisuuden tunnistaminen	<ul style="list-style-type: none"> - Jäsenliikkeiden liiketoiminnan kasvu energian säästöinvestoinneissa ja kor-jauksissa 	<ul style="list-style-type: none"> - Tietoa kiinteistöjen omistajille: ”Nyky-aikaisella ja toimivalla LVI-tekniikalla voi alentaa energiakustannuksia” - ar-tikkelit ja tiedotteet, - ”Käytä osaavaa LVI-urakoitsijaa” -slo-ganin esilläpito eri yhteyksissä: mm FinnBuild-messut 	<ul style="list-style-type: none"> - LVI-korjausrakentamisen määrä - Arvio energiansäästökor-jauksien toteutuksista
Lvi-toimialan kehityshankkeet	<ul style="list-style-type: none"> - Toimialan kehitykseen vaikuttaminen asennustoiminnan näkökulmasta 	<ul style="list-style-type: none"> - Asennustoimintaa koskevissa asioissa mukana olo ja ehdotusten teko 	<ul style="list-style-type: none"> - Oma aktiivisuus hankkeissa / ehdotukset
Tekniset ohjeet, määräykset, mallilomakkeet, oppaat ja kirjat	<ul style="list-style-type: none"> - Ohjeiden ja määräysten tulee olla ura-kointiin soveltuvia - Julkaisujen tulee ohjata käyttökelpoisiin ja taloudellisiin ratkaisuihin - Oppimateriaali on urakointiin käyttökelpoista - Laatia ohjeita asennustoimintaan 	<ul style="list-style-type: none"> - Liiton edustajat osallistuvat työryh-miin - Selvitetään määräysten, ohjeiden yms. soveltuvuutta ja määrää ura-koinnin tarpeisiin - Selvitetään oppimateriaalin sovel-tuvuutta ja määrää urakointiin - Lomakkeiston ajan tasalla pito 	<ul style="list-style-type: none"> - Lausunto- ja kommentti-pyyntöjen määrä - Raportti soveltuvuudesta ja määrästä - Jäsenistön palaute

KANSAINVÄLISET ASIAT

	Tavoite	Toimenpiteet	Arviointi
	<ul style="list-style-type: none">– Jäsenten pitäminen ajan tasalla kehityksestä Euroopassa ja Pohjoismaissa– Direktiivien valmistelun seuraaminen ja niihin vaikuttaminen– Hyvien muualla toteutettujen käytäntöjen jalkauttaminen Suomeen– Lähialueyhteistyön kehittäminen	<ul style="list-style-type: none">– Osallistuminen pohjoismaiseen ja eurooppalaiseen yhteistyöhön NSG:ssä ja GCI/UICP:ssä ja CEETB:ssä– varaudutaan yhdessä STUL:n kanssa isännöimään CEETB:n toimitusjohtajakokousta kesäkuussa– Alan järjestökehityksen seuraaminen Baltiassa ja Venäjällä– Jäsentiedotteen EU-sivut	<ul style="list-style-type: none">– Yhteistyön sujuvuus– Jäsenten palaute